

ՓՈԽՆՁ

ԹԻԻ 957

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

1875 ՅՈՒՆՎԱՐ 29

ԱԶԳԱՅԻՆ

Երզնկայի վեմամուտը կառավարին, ծննդեան տօնի երկրորդ օրը տեղւոյն ազգային առաջնորդարանը փոխադարձ տեսութեան դացած ատենը, առաջնորդարանին հնութիւնն ու տնտեսութիւնը և ուրիշ անյարմարութիւնները նկատելով՝ վերանորոգութեան համար, իւր անձնակազմէն 50 իրա տալ խոստացեր, և միանգամայն նոյն օրը Աշքեան Դուռ կաս էֆէնտիի տունը երթալով՝ 50 սակիի ստորագրութիւն ալ մի և նոյն նպատակաւ անկէց առեր, անտի ալ էհրամ ճեանց տունը գնալով՝ 20 սակիի խոստացելով ալ անոնցմէ ընդունել, և վերջապէս որոշեր է այսպէս անձամբ հանգանակել և այդ վերանորոգութիւնն ընել տալ:

Շնորհակալեաց արժանի է Նորին վերստնութեան այս պատուոյ նախաձեռնութեանը, և անձամբ օրինակ տալը, որով կ'յուսամք թէ ինչպէս Աշքեան և էհրամ ճեան էֆէնտիները, նոյնպէս և այլ ձեռնհաս ազգայինք տեղւոյն՝ կ'փութան յօժարակամ մասնակցիլ սոյն հանգանակութեան, քաջ գիտելով թէ ազգային պաշտօնատանց վայելչութիւնն ալ ոչ սակաւ ուշադրութեան արժանի է, և ազգի մը կեանքը ու ընթացքը՝ իւր ազգային հաստատութիւններէն ալ կ'կշռուի:

Արմաշի վանուց հինաւորաց Միաբաններէն Մեսրոպ վարդապետ՝ Ռեթօրէից տօնի երեկոյն իւր սենեակին մէջ եկեղեցի երթալու պատրաստուած ատենը, յանկարծ տկարութիւն զգալով՝ բազմոցին վրայ նստեր և հոն հոգին աւանդեր է: Սպասաւորը կարծելով թէ եկեղեցի դացած է, երբ սենեակը մը տեր է մարբելու համար, բազմոցին վերայ տեսնելով զնա և համարելով թէ կը քնանայ, սկսեր է ձայն տալ և արթնցընելու ջանալ: Բայց ի վերջոյ հասկնալով թէ վախճանեալ է՝ դացեր ծանուցեր է Միաբանաց, և հետեւեալ օրը արժանավայել շքով թաղման հանդէսը կատարուեր է:

Վախճանեալն 85 տարեկան էր: Վանքին օգտին համար անձնաւորաբար աշտած, և բազմաց սիրելի եղած էր՝ իւր մաքուր վարուքն ու բարութքը:

Երէկ ալ 37 տարեկան բազմածանօթ երիտասարդի մը՝ Բարեւեան սակերիչ Մըկըրտիչ աղայի՝ յուղարկաւորութեան աշխուր հանդէսը կատարուեցաւ իւսկիւ տար:

Քանի մ'օր յառաջ հիւանդութեան մը ենթակայ լինելով՝ ամեն գեղ ու գարման ապստամբեցան, և վաղեց աչերն իյա-

ւառեան, յանմխիթար սուգ թողլով իւր ամուսինն, որդիքն, ծնողքն, ազգականները և բազմաթիւ բարեկամներն ու ծանօթները:

Հացին շատերը մահուան այս անագորոյն հարուածոյն վրայ. որովհետեւ Բարեւեան՝ ազգային երիտասարդաց նշանաւորներէն էր. ո'չ միայն ընտանեկան այլ և ազգային անհատական պարտքը անթերի կկատարէր. ջերմ նախաձեռնութիւն էր ազգային կրօնի և լեզուի անվերջ պահպանութեան, և ազգային ինչ ինչ պաշտամանց մէջ ալ գտնուած է. ինչպէս վերջին ժամանակներս իւր բնական թաղին՝ Դաւաթլիյէի երկսեռ վարժարանին Հոգաբարձութեան անդամ էր, և կախատէր ու կ'սկէր անձնաւորաբար:

Ի մի բան, ընտանիքն՝ իւր միակ դուստրը, և ազգն՝ արդարեւ ազգասէր երիտասարդ մը այսպէս խիստ տարածամ կկորսնցունէ:

Երուսաղիմայ Սիօն ամառաբայն գեկ. թուոյն մէջ կկարգաւոր հետեւեալն:

«Անդղիացի գիտնական եպիսկոպոս մի, ճանապարհորդելով ի Պարզեստին և փառաքելով Արեւելեան քրիստոնէից նկատմամբ տեղեկութիւններ քաղել, այցելութեան եկաւ մեր Ս. Պատրիարքին և սոյն այցելութեան ժամանակ, որ քանի մի ժամ տեւեց, երկարօրէն խօսակցեցաւ Ս. Պատրիարքի հետ, և մեր ազգայնութեան, եկեղեցւոյ և դաւանութեան մասին կարեւոր ծանօթութիւններ ստանալով՝ մեծաւ գոհութեամբ մեկնեցաւ, ջալ յայտնելով միայն որ ցարդ խիստ թերի գաղափար ունեցած են մեր ազգի և եկեղեցւոյ նըկատմամբ:»

ՊԵՇՏՈՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ

ԱԶԳ. ՎԱՐՁ. ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ
Սամաթիոյ Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ թաղական խորհուրդն իր ելեւմտից հաշուեցոյցն որ 1873 յունվար 1 էն կսկսի և կեզրի մինչև 1874 գեկտեմբեր վերջ, մատուցած է ազգ. վարչութեան Տնտեսական խորհրդոյ:

Սոյն հաշուեցոյցին ստորագրեալ մէկ օրինակը եկեղեցւոյ բակը կ'ախուսուի ի տես ժողովրդեան. հետեւաբար հաշուեցոյցին վրայ գիտողութիւն կամ բողոք ունեցողը կ'հրաւիրուի, թուականէս մինչև 31 օր գրով մատուցանել Տնտես. խորհրդին:

Որոշեալ պայմանաժամէն ետեւ որ և է գիտողութիւն կամ բողոք անընդունելի պիտի համարուի:

26 Յունվար 1875

Ի Պատրիարքարանի Հայոց
Կ. Պօլիս

ՀՐԱՒԷՐ ԱՌԱՋԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆՈՅ

Ազգային ժողովը նիստ ունի յառաջիկայ յունվ. 31 ի Ղալաթիա:

Ատենը պիտի բացուի ճիշդ ժամը 6 ին և գոցուի 10 ին:

Հրաւիրեալ են Երեսփոխան էֆէնտիները՝ իրենց ազգասիրական պարտականութիւնը կատարելու փութալ:

1875 յունվ. 24

Պատրիարք

Ի Պատրիարքարանի Հայոց Կ. Պօլսոյ
Կ. Պօլիս Ներսէս Աբեղիան

Օրհնութ.

1. Կալուածոց Դիւանի տեղեկագիրը՝ ազգային վանօրէից համարառութեան վերաբերեալ:

2. Սահմանադրութեան վերաբնիչ յանձնաժողովոյ ծրագիրը:

Ատենագիր

Ս. Պ. Պ. Փոփոխան

Հիւանդանոցի գրասենեակէն:

75 յունվար 23 Կ. Պօլիս.

... խմբագիր

Նոյեմբեր և դեկտեմբեր ամսոց մէջ ազգ. Հիւանդանոցի նուիրատու հանդիսացող մեծ. անձանց ցանկը հրատարակելով Հոգաբարձութիւնս, հարկ կը համարի իւր խորին շնորհակալիքը հրապարակաւ յայտնել մեծ. նուիրատուաց, որք բարեհաճած են մխիթարել Հիւանդանոցի խեղճ պատուարեալները առատ նուիրօք:

Նախորդ հրատարակութեան գումարը 13,750

Հանգուցեալ սենեկապետ մեծ.

Սարգիս էֆ. է 50 Օսմ. լիւրայ 6,400

Դարձեալ 64

Մեծ. Սենեքերիմ էֆէնտի Մանուկեանէ 2 թօր քաթթօն 1,595

Մեծ. սակերիչ արհեստաւորներէ ի ձեռն կրպտ. էֆ. Մասկալաճեանի 300

Պիթ բաղարիի հաղորձի արհեստաւորներէն 318

Դարձեալ 26 քաշ կարկանդակ և 2 քաշ շաքար 190

Հանգ. Արդ. մեծ. կրպտ. էֆ. է 78

Դարձեալ 50 հատ կարուած շապիկ 600

Դարձեալ 12 հատ պասմա մինթան 144

Մեծ. Մկրտիչ էֆ. Եսայեանէ սօպայի սաճ 2 խանթար 300

Մեծ. Ռուբէն և Ռալի էֆ. ընկ. սօպայի սաճ 2 խանթար 300

Մեծ. Ստեփան էֆ. Պէյլիկեան սօպայի սաճ 1 խանթար 150

Մեծ. Արէլ էֆէնտի կիւլպէնեան սօպայի սաճ 1 խանթար 150

Մեծ. կիւլպէնէ էֆ. կիւլպէնեան սօպայի սաճ 1 խանթար 150

Մեծ. եղբարք Եսայեան սօպայի

սաճ 1 խանութար	450
Մեծ. Տիգրան էֆ. Տափառեան սո-	
պայի սաճ 2/3 խանութար	400
Մկրտիչ էֆ. Ժան սոպայի սաճ 1/3	
խանութար	50
Մեծ. Աբրահամ էֆ. Նուրումեանէ	
40 քաշ թէմպէքի	520
Մեծ. Գէորգ. էֆ. Մուրատեանէ	250
Մեծ. տօքթօր Գեաթիպեան էֆ. է	
1 ոչխար	400
Մեծ. բարեւէր էֆ. է մը	400
Մարտիրոս էֆ. Նիշաստաճեանէ 25	
քաշ Նիշաստա	400
Մեծ. Տիգրան էֆ. Կիւմրիչէրտան-	
եանէ Նուէր	
Ընկոյղ 50 քաշ	450
Չամիչ 50 »	200
Թուզ 50 »	450
Կաղին 30 »	180
Նարինջ 1000 հատ	350
Պրուսացի Օր. Զենոբիա Օրաքեանէ	
հինգ հատ Պուքրէչի արժէ-	
թուղթ Նուէր ի ձեռն Յարու-	
թիւն էֆ. Օրաքեանի	
Թիւ 44 սէրի 6123	440
» 26 » 5588	440
» 42 » 2528	440
» 48 » 2884	440
» 76 » 5584	440
Վանեցի ջրհանկիրներէ	34
Չկնորաներէ	25
Մեծ. բարեւէր անձէ մը	25
Մեծ. Մ. Յովակիմ էֆ. Պօղոսեանէ	25
Մեծ. բարեւէր անձէ մը	40

Գումար 27,535

ՀԱՆԳԱՆԱՅԻՄԻԹԻՒՆ
Ի ՆԱԽԱՅԵՐԶՆԻՍԻ ԱՂԱԶԱՆՅ
ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ
ՑՈՒՑԱԿ Ե.

10905 Նախորդ հրատարակութեան
գումարը :

300 Աւետիս աղա Լիւլէճեան	
100 Մ. Մարգար աղա Աղապարեան	
70 Խաչատուր աղա Մ. Գրիգորեան	
Ղազանճը	
25 Պետրոս աղա Յովնանեան	»
20 Յակոբ աղա Լիւլեան	»
20 Հայրապետ աղա Ոսկիհանեան	»
20 Անդրէաս աղա Կիւրեղեան	»
17 Խաչատուր աղա Առիկեան	»
15 Առաքել աղա Այիկեան	»
10 Մարգար աղա Լիւլեան	»
10 Մանուկ աղա Խորսիկեան	»
10 Առաքել աղա Մ. Մինասեան	»
10 Սահակ աղա Գալթիկեան	»
10 Վարդան աղա Քէլլէրեան	»
10 Ստեփան աղա Մարտիրոսեան	»
5 Գէորգ աղա Տ. Մանուկեան	»
5 Թադէոս աղա Քէլլէրեան	»
5 Յովհաննէս աղա Ոսկիհանեան	»
5 Կարապետ աղա Ներսիսեան	»
5 Պաղտատար աղա Տ. Օհանեան	»
5 Աւետիս աղա Ժամկոչեան	»
5 Փիլիպպոս աղա Մ. Տօնիկեան	»
5 Յովհաննէս աղա Մէրկէլեան	»
5 Միքայէլ աղա Սուրիկեան	»
5 Գալուստ աղա Ֆասիկեան	»
3 Յակոբ աղա Աղնաւորեան	»
10 Հայրապետ աղա Պօյաճի	»

3635 Միկեան Գալուստ աղայի Հոգա-	
բարձութեան ասեկին իւր քով	
հաւաքուած գումար ու տոկոսը	
500 Սիւրմէնեան Գաապար աղայէն	
առնուած գումար	
5600 Հին վարժարանի տեղւոյն գինը	
24350	

Վեցամեայ վեճակացոյ ամսանոթէան, Յնարոյ և
Վախճանաց Երջնայ Կաղաթի

Ամսանոթէան
Յուլի. 3, որոց 1ը կոյս ընդ կուսի,
և 2ը՝ այրի ընդ այրւոյ.

Օգոստ. 3 որոց 1ը կոյս՝ ընդ կուսի, և
1ը՝ այրի ընդ այրւոյ, և 1ը՝ այրի ընդ
կուսի

Սեպտ. 2 որոց 1ը այրի՝ ընդ այրւոյ, և
1ը՝ կոյս ընդ այրւոյ

Հոկ. 8 որոց 6ը կոյս՝ ընդ կուսի, և
2ը՝ կոյս ընդ այրւոյ

Նոյ. 28 որոց 21ը կոյս՝ ընդ կուսի, և
3ը՝ այրի ընդ այրւոյ, և 4ը՝ այրի ընդ
կուսի

Դեկ. 23 որոց 21ը՝ կոյս՝ ընդ կուսի, և
2ը՝ կոյս ընդ այրւոյ :

Ընդ ամենը 67 :

Ծանոթ
Յուլիս. 18 որոց 10ը արական և 8 ի-

գական սեռէ են.

Օգոստ. 18 որոց 7ը արական և 11
իգական սեռէ են.

Սեպ. 27 որոց 14ը արական և 13 ի-

գական սեռէ են.

Հոկ. 41 որոց 17ը արական և 24 իգա-

կան սեռէ են.

Նոյ. 49 որոց 40ը արական և 9 իգա-

կան սեռէ են.

Դեկ. 17 որոց 7ը արական և 10 իգա-

կան սեռէ են :

Ընդ ամենը՝ 140 :

Վախճանական
Յուլիս

1 արական սեռէ ընդ ամսանոթեամբ
4 իգական սեռէ ընդ ամսանոթեամբ

5 արկն. սեռէ տղայ 3 տարեկանէն վար
2 իգկն. սեռէ տղայ 3 տարեկանէն վար

1 իգական սեռէ այրի :

Օգոստոս

4 արական սեռէ ընդ ամսանոթեամբ
4 իգական սեռէ ընդ ամսանոթեամբ

4 արկն. սեռէ տղայ 3 տարեկանէն վար
6 իգկն. սեռէ տղայ 3 տարեկանէն վար

2 իգական սեռէ այրի :

Սեպտեմբեր

1 արկն. սեռէ տղայ 3 տարեկանէն վար
3 իգկն. սեռէ տղայ 3 տարեկանէն վար

1 իգական սեռէ այրի :

Հոկտեմբեր

1 արական սեռէ ընդ ամսանոթեամբ
3 իգական սեռէ ընդ ամսանոթեամբ

3 արկն. սեռէ տղայ 3 տարեկանէն վար
2 իգկն. սեռէ տղայ 3 տարեկանէն վար

2 իգական սեռէ այրի

Դեկտեմբեր

2 իգական սեռէ ընդ ամսանոթեամբ
1 արկն. սեռէ տղայ 3 տարեկանէն վար

4 իգկն. սեռէ տղայ 3 տարեկանէն վար

2 իգական սեռէ այրի
1 իգական սեռէ կոյս
Այրի ընդ կուսի նշանակուածներէն
ամանց փետրացուն այրի է և ընդ կու-

սի պսակեալ, ամանց ալ հարմարուն այ-

րի է և ընդ կուսի պսակեալ :

Ինչպէս կը տեսնուի՝ վախճանմանց մեծ

մասը երեք տարեկանէն վար աղայք են

մինչև 5 օրեայ մանուկներ, և ասոր պատ-

ճառն ալ հոս փոքրիկ մանկանց համար

պէտք եղած խնամքները չտարուին է.

կտեսնուին աղայք որ մինչև իսկ ձմեռն

սաստիկ ցրտերուն բոկոտն, անվարարք,

և շատ շատ ծանօտ եմբարն մը հագած.

աւելցուր ասոնց վրայ անմարքութիւնն

ալ որ շարաթներով չեն լուացուիր :

Վախճանեալ կանանց հարիւրին 50ը,

ծննդաբերութեան պատճառաւ գերեզ-

ման կիջնեն, լաւ չխնամուելնուն և յղու-

թեան վերջին ամիսներուն մէջ չարաչար

աշխատեցնուն, և կամ հիւանդութիւն մը

ունեցած ասեկին բժշկի խնամոց չը

յանձնուելնուն համար :

ԻՍԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ձինուգրական գործոց պաշտօնատան

առողջական ժողովոյն անդամ կարգե-

ցաւ՝ նոյն պաշտօնատան Մէթոքսի

օգնական Էօմէր Էֆէնտի, և ասոր յա-

ջորդեց Էլչիֆէտալին Էֆէնտի :

— Երկուշաբթի օրը նախարար ներ-

կայացան օգոստոսիաւ Սուլթանին, առ

ի շնորհաւորութիւն նոր տարեգլխոյն

(մուհարրէմ) :

— Գօնեայի Բուսումնութի վերատե-

սուչ կարգեցաւ՝ վեցերորդ բանակին

նախորդ համարակալ Հաֆեզ Ալի Է-

ֆէնտի :

— Երբորդ աստիճանի պաշտօնատար

անուանեցաւ Իւսկիւպի քաղաքական

բժիշկ Մէհմէտ Շաքիր Էֆէնտի՝ որ կայ-

սերական բժշկական վարժարանին մէջ

առած է ուսումն :

— Նորակազմ հրչէջ գնդին բժիշկ

կարգեցաւ Պէյօղլուի ոստիկանութեան

բժիշկ Մէհմէտ Էֆէնտի, և ասոր յա-

ջորդեց ոստիկանութեան պաշտօնատան

բժիշկներէն Մինասեան հաղարապետ

Կոմիտաս Էֆէնտի :

— Ամերիկայի Հանրի Մարթինի հը-

րացանաց գործարանին տէր Պ. Անթո-

նիլի որում հրացան ապօպրուած է կայսե-

րական կառավարութեան կողմանէ, երկ-

րորդ աստիճանի Օսմանիյէ պատուանը-

չան տրուելուն պատճառաւ՝ անցեալ

շաբաթ օրը մեծագաւառ Աղարեան

Էֆէնտիի հետ օգոստոսիաւ Սուլ-

թանին ներկայացաւ առ ի շնորհակալու-

թիւն, և անտի Բ. Գուռն անցնելով

բարձրագաւառ մեծ Եղարքոսին ալ շը-

նորհակալութիւն մատոյց :

— Յունաց Պատրիարքը բողոքովին ա-

ռողջացեր, և անցեալ շաբաթ օրը պատ-

րիարքարան իւր պաշտօնին գլուխը դա-

ցեր է :

— Հռոմայ օսմանեան դեսպանատան

գլխաւոր քարտուղար Խրիսթիտի Է-

ֆէնտիի որ երբեմն գործակատարի պաշ-

տօն ալ վարած է, պատուանչան տրուեր

է Խաղիայ Թագաւորին կողմանէ :

— Պաղտատի անդլիական ընդհա-

նուր հիւպատոս գրուեր է՝ դնդապետ Նիկան անուն մէկը :

— Օսմանեան և պարսկական սահմանային որոշման համար անցեալները կազմեալ յանձնաժողովն՝ որ դադարեալ էր , մօտերս դարձեալ կսկսի նիստ ընել ի ներկայութեան ռուս և անգլիացի պաշտօնակալաց :

— Աթէնք հասեր է՝ օսմանեան դեսպան Թօթիատէս պէյ :

— Գաւառաց մէջ բանտարկելոյց ցուցակները մայրաքաղաքս զրկուեր են , ըստ հրամանի Բ. Գրան :

— Սօփիայի երկաթուղւոյ յանձնաժողովն նախագահ կարգեցաւ՝ գնդապետ Ալեաս պէյ , փոխանակ Հաֆիզ փաշայի :

— Սովերոյ համար Բ. Գրան յանձնաժողովն ձեռք հանգանակեալ ստակին գումարն՝ մինչև ցարդ 55765 լիրա եղած է , ըստ պաշտօնական ցուցակին :

— Ղալաթի ամեն շաբթու նիստ ընող սովերոյ օգնութեան մասնաժողովն՝ անցեալ երեքշաբթի օր ալ անգլիական հիւպատոսարանը գումարելով , ութ աւուր մէջ գաւառական թղթակիցներէն եկած գրերը կարգացուեր , և 733 լիրա ալ ընդունած ըլլալով՝ բոլոր հանգանակութեան գումարն 9043 լիրա եղեր է :

Մասնաժողովոյն նախագահն յայտներ է , թէ Պէյօղլուի գերմանական Գրուալի կողմանէ 27 լիրա զրկուած է , և ճէնովրայէն ալ 2800 ֆրանկ ուղղակի Մարզումն արուեր է , և տեղւոյն լրագրոյն միջոցաւ ըլլալիք հանգանակութեան արգիւնքն ալ մասնաժողովոյն ձեռքը պիտի հասնի :

Նախագահն միանգամայն նամակ մը կարգացրէ , զոր Պրուսայի մէկ գիւղէն 6 տարեկան տղայ մը գրեր է , և աղքատիկ ընտանիքէ՝ բայց սովերոյ վիճակին վրայ ի գալթ շարժած ըլլալով՝ միայն չորս զրշ և 10 փարայ զրկեր է ի նպաստ :

Կեսաբիայէն եկած նամակ մ'ալ ներկայացեր է , որով կը ծանուցուի թէ՝ նոյն կողմերը սաստիկ ցուրտ ըլլալուն պատճառաւ , չըջկայ կողմերը օգնելու համար պարտող գործակալին ականջները , և հետը գտնուող սպասաւորին մասնները սաւեր են :

Մասնաժողովոյն այս նստին մէջ որոշուեր է՝ պատրաստ գտնուած 1000 լիրայի գումարը կեսաբիա զրկել սովերոյ բաշխելու համար :

— Կըսուի , թէ մայրաքաղաքին մէջ փողոցները մուրացիկ շրջող կամ՝ ասդին անդին նստող մանր աղայոց թիւն այս օրերս աւելցած է , և ասոնց շտաբ՝ վարձուած կամ գողցուած՝ խել մը անգութ կանանց կամ արանց շահու գործիք եղած են : Ոստիկանութիւնը հարկաւ լրած է և կիտութայ այս անկարգութեանց առաջն առնուլ , և այսպիսի թշուառ մանկանց խնամ ամենիլ մարդասիրտար : Ժամանակաւ ուրիշ երկրներ ալ այսպիսի մուրացիկ տղայք կտեսնուին եղեր , բայց կառավարութիւնը փութացեր է արգելուլ՝ պէտք եղած միջոցներն ի գործ դնելով :

Բուսթիլի երկաթուղւոյն բաժնետոմսերուն վերջին վիճակահանութեան առաջին պարգեն 300 հազար ֆրանկ

շահող թիւն , Պօլիս Չուխաճի խան ռուսիացի հայտ մը քով է եղեր :

— Անցեալ չորեքշաբթի օրը Խոնրէնէն Սիրքէճիի համար ճամբայ ելնող շոգեկաւքը , Սինէքլիի կայարանին կողմերը գծէն դուրս ելեր է , բայց որ և է կուրուստ չկայ . միայն թէ ճամբորդք հարկադրեր են քանի մը ժամ ետ մնալ :

— Մարսիլիոյ յոյն վաճառականներէն մէկն՝ Պ. Զաֆիրապլի՝ 1000 լիրա նուիրեր է , Տաճկաստանի և ուրիշ երկրաց յոյն վարժարանաց՝ աշխարհացոյց տախտակներ բաշխելու համար :

— Կըսուի , թէ անցեալ շաբթ երեկոյ կամուրջէն Գառը գիւղի համար ելնող վերջին շոգեկաւքն մէջ անհետուելով , որ տոմարավաճառն արդէն կտրուած տոմակներ կուտայ , բռնուեր է տեսչին կողմանէ և գրողաններէն արդէն վաճառեալ տոմակներ հանուեր են : Սա միանալով տոմակները հաւաքողին հետ , ծախուածները նորէն կառնէ կծախէ , և արդիւնքը կիկսեն եղեր : Այժմ երկուքն ալ ստիկանութեան յանձնուեր են առ ի պատիժ :

— Գառը գիւղ Մօտայի կողմը անցեալ շաբթ գիւղեր ժամը 2 ին ատենները , Պ. Պ. իւր ընտանեօքը ճաշի նստած ատենը , գողեր տանը մէկ սենեակը մտեր , տան տիկնոջ՝ նոյն գիւղերը պարահանդէս երթալու համար պատրաստած 5-600 լիրայի արժէք ունեցող գոհարեղէնները երեք ծանրագին շալեր և ուրիշ մեծագին բաներ աուեր գացեր են : Տան տէրը՝ որ գրաւով ստակ տուող է եղեր , նոյն օրը սենեակէն բերեր է գողցուած բաները՝ որպէս զի տիկնոջ նոյն գիւղերը անոնցմով զարդարուի :

— Գարաբէօյի ձիապանքներնուղւոյն հետ միցիլ կուղեն եղեր : Գարաբէօյէն մինչև Թէքքէ 40 փարայի վարձու պիտի տան եղեր իրենց ձիերը : Գարաբէն և կովուռն առաւել կ'իյնանք :

Եանեայէն գրուածին նայելով՝ նոյն կողմերը յորդառատ անձրեւներ գալէն յետոյ , իրեւ դարնան օրեր յաջորդեր են . բայց եկած անձրեւոյ պատճառաւ խիստ շատ ոչխար կոտորեր են . միայն Եանեայի մէջ և չըջկայքը 10 հազար ոչխար կոտորեր , և այս պատճառաւ մինչև օխային գիւղ մինչև վեց զրուշ բարձրացեր է :

— Տրապիզոն օդերն յանկարծ աւրուեր , քանի մ'աւուր մէջ նոյն իսկ քաղաքին մէջ բաւական ձիւն դիպուեր , մերձակայքը մինչև կանդուն մը բարձրացեր , և ծովուն վրայ ալ փութորիկ պատճառաւ գոռաւորութիւնք պատահեր են : Երբորումի ճամբուն վրայ քանի մը մարդիկ սաւեր են :

— Սէլանիկի մէջ Զեման անունով հրատարակուող տաճիկ լրագիրն՝ տեղական կառավարութեան որոշմամբ մէկ ամսոյ համար դադարեր է : Սա չափազանցաբար վարուած է եղեր :

— Իզմիրի մէջ Եօրիկ անուն մէկը՝ որ իւր տունը բուն արժէքէն աւելի գնով մը ապահովագրել տուած է եղեր , անցեալները տանը այրելով՝ ապահովագրիչ ընկերութեան գիմեր և նշանակեալ գումարն ուղեր է . բայց ընկերութիւնը բուն

գիւղը վճարել առաջարկեր է . ասոր վրայ Եօրիկ դատի ելեր է ընդդէմ ընկերութեան . տեղւոյն անգլիական հիւպատոսարանը ի նպաստ Եօրիկի վճարէ , բայց ընկերութիւնը Պօլսոյ հիւպատոսարանին վերաքննութեան դիմեր և Եօրիկ չէ յաջողեր :

— Իպրայիլէն գրուածին նայելով՝ երեւելի տաճիկ խաղացող մը 12 հազար լիրա հետն առած , յիշեալ քաղաքը խաղալու գացեր է , և անդ շատ խաղարաններ կը գտնուին եղեր :

— Մամուս կղզիէն կգրեն , թէ այս տարի չամիչին բերքը առատ է , և մինչև ցարդ 7-8 նաւ բեռնաւորեալ շատը Անգլիա փոխադրուեր է :

Գաղղիոյ գահակօրոյս կայսրուհին 71½ միլիոն ֆրանկ առանց տոկոսի փոխ առնուլ կուզէ եղեր , իւր սրգւոյն գահակալութիւնը յաջողցունելու գործածելու նպատակաւ . և եթէ յաջողի՝ տասն նաւաւոր կը պիտի վճարէ եղեր :

— Յունաստանի կառավարութիւնը որոշեր է , Աթէնքի յոյն վարժարանաց մէջ ուսուցանել օսմանեան լեզուն ալ :

— Մարտիոն եկած վերջին հեռագրոյ նայելով՝ ֆարլոսեանք ցիրուցան ըլլալու վիճակի մէջ կգտնուին , և Տօն Ալֆօնս թագաւորին զօրք յաղթող կհանդիսանայ : Տօն Քարլոս անգագար յայտարարութիւններ կուղղէ առ սպանիացիս , և Ալֆօնսի թագաւորութեան անիրաւութիւնը , այդ թագին իրեն անժըխտելի իրաւունքն ըլլալը , և մինչև ցրմահ գիմագրելու երգուեալ լինելն ու զօրաց վրայ մեծ յոյս ունենալը կծանուցանէ :

— Պարսկաստանի Սֆահան և Շիրազ քաղաքաց կողմերը՝ շատ քաղաքաց և գիւղօրէից մէջ ժանտախտի նման հիւանդութիւն մը երեւան ելեր է : Պաղտատի կուսակալութիւնն այս պատճառաւ զգուշութեան միջոցներ ձեռք առեր է :

— Փարիզի մէջ դերձակ մը մէկէ մը առնելիք ունենալով և չկրնալով գտնել , օր մը ճամբան գացած ատենը նորա եղբորը կպատահի , և կհարցունէ թէ « եղբայրդ ո՛ւր է , չտեսնուիր » . — Եղբայրը կպատասխանէ թէ « տակաւին չիմացայք , խեղճը խելագարեցաւ » . — դերձակը կյաւելու թէ « կաղաչեմ , եղբորդ ըսէ՛ , իմ ստակս չ'պիտի վճարէ » . — ո՛չ , սիրելիս , այնչափ խեղճ չէ , » կըսէ եղբայրը :

— Չինաստանի Նանքին քաղաքին մէջ կին մը , պատերազմի գացող իւր ամուսնոյն վրայ շատ տարիներ տեղեկութիւն չառնելով և համարելով թէ մեռած է , զինքը բաւական ժամանակէ հետէ կնուութեան առնուլ փափաքող մէկու մը հետ ամուսնացեր է՝ գիտութեամբ և վաւերացմամբ կառավարութեան ըստ սովորութեան երկրին :

Ժամանակ մը անցնելէն յետոյ , կորուսեալ համարուած այրը հասեր , զկնը պահանջեր , և երկրորդ ամուսնոյն գիմագրութեան պատճառաւ խեղիքը դատարանի վճռոյն մնացեր է : Ներկայացեր են երկուքն ալ . դատաւորը երկու կողմանց ալ լրելէ յետոյ՝ արձակեր է , 10 օրէն վճիռ տալու խոստմամբ :

